

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2022-392

2.5.2022

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyrileggelse – disp. – helse – opphør grunnet manglende betaling – sen innmelding i TFFAuto

Klager ble ilagt gebyr for perioden 15.7.21–9.8.21. Klager hadde tegnet forsikring på kjøretøyet, men forsikringen ble brakt til opphør grunnet manglende betaling. Klager anførte at det måtte gis dispensasjon for gebyret da klager grunnet helsemessige årsaker var forhindret fra å overholde forsikringsplikten. Trafikksforsikringsforeningen opprettholdt gebyrileggelsen og fant ikke grunnlag for dispensasjon. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt, og at det ikke var grunnlag for å gi klager hel eller delvis dispensasjon for gebyret som følge av klagers helsetilstand, eller som følge av forsikringsselskapets sene innmelding av opphøret i TFFAuto.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer (...). Gebyrperioden er fra og med 15.7.21 til og med 9.8.21.

Firma H var oppført som eier av kjøretøyet i Motorvognregisteret i den aktuelle perioden.

Klagen er fremsatt av klager på vegne av firma H.

Kjøretøyet var forsikret frem til forsikringen ble brakt til opphør grunnet manglende betaling. Forsikringsselskapet la den 20.7.21 inn i TFFAuto, bransjens IT-system, at forsikringen var gått til opphør den 14.7.21. Ettersom det da fremgikk av TFFAuto at kjøretøyet var uforsikret, ble firma H ilagt gebyr av Trafikksforsikringsforeningen den 21.7.21. Gebyret løp fra og med 15.7.21.

Ny forsikring ble tegnet for kjøretøyet den 10.8.21. Gebyret løp frem til denne datoen, og total gebyrperiode er f.o.m. 15.7.21 t.o.m. 9.8.21.

Klager fremmet klage mot gebyret den 10.8.21. Klager fremla kopi av en epikrise, hvor det bl.a. fremgikk at:

Epikrise somatikk (edi)

Innlagt: 06.06.21

Utskrevet:

Innl. lege: Pasienten selv

Fastlege: (...)

Innleggesårsak: Traume. Fall 3 m fra stige. Sterke smerter i korsrygg.

Hovedtilstand: Brudd lumbalkolumna

[...]

Prehospitalt

Falt fra stige ca 3m da han landet på sete på grus. Umiddelbare smerter i seteregion og korsrygg. Ikke stått og gått. Brakt av AMK til akuttmottaket (...) og tas i mot med traumeteam.

Det radiologisk undersøkelse påvist en burstfractur L1. Vurdert av ortoped og tolket som en stabil fractur som skal behandles konservativt med smertelindring og mobilisering. Pasienten observeres over natten. Utskrives deretter til hjemmet. Han får med seg resept på OxyNorm 5 mg som kan bruke ved behov i tillegg til fast Paracet inntil 3 tabletter daglig. Ikke avtalt noen kontroll fra kirurgisk avdeling.

Etter å ha mottatt klagen kontaktet Trafikksforsikringsforeningen forsikringsselskapet vedrørende varslings om manglende betaling og opphør av forsikring. Selskapet fremla kopi av varsel om manglende betaling utstedt den 30.6.21, hvor det bl.a. fremgikk at forsikringen ville gå til opphør den 14.7.21 dersom utestående krav ikke ble betalt innen fristen den 14.7.21.

Klager har på vegne av firma H avvist at det er grunnlag for å legge gebyr og anført at det må gis dispensasjon for gebyret grunnet den helsemessige tilstanden til eieren av firmaet i den aktuelle perioden. Eier/klager fikk et brudd i ryggen den 6.6.21 og var som følge av bruddet forhindret fra å betale regninger, herunder forsikringspremien. Det lå følgelig utenfor klager sin kontroll å forhindre at forsikringen gikk til opphør.

Trafikksforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at gebyret ikke kan ettergis på bakgrunn av klager/eier sin helsemessige tilstand i gebyrperioden. Foreningen anser det ikke som sannsynliggjort at helsetilstanden til klager konkret forhindret klager fra å overholde forsikringsplikten ved å betale forsikringspremien.

Foreningen har i sitt krav om nemnd anført at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon på grunnlag av sen innmelding i TFFAuto. Foreningen anser det ikke som overveiende sannsynlig at det var gebyrileggelsen som var årsaken til at ny forsikring ble tegnet og at forsikring ville ha blitt tegnet på et tidligere tidspunkt dersom varsel ble sendt til klager samme dag som forsikringen opphørte. Klager har blitt varslet om forsikringens opphør og fikk da en oppfordring til å forsikre kjøretøyet. Videre ble klager også varslet av foreningen om at kjøretøyet stod oppført som uforsikret og at gebyrer kunne ilegges, uten at klager gjorde noe for å ordne opp i forholdet.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet konkluderte med at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon på bakgrunn av klagers helsemessige tilstand, og la bl.a. vekt på at den fremlagte epikrisen ikke dokumenterte at klager var helt forhindret fra å innbetale den konkrete forsikringspremien i det aktuelle tidsrommet, eller å ordne opp i forholdet ved forsikringens opphør.

Sekretariatet fant at det var grunnlag for å ettergi deler av gebyret grunnet sen innmelding i TFFAuto om opphørt forsikring.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Trafikksforsikringsforeningen kan etter bilansvarslova § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlatelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9. I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttalte Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Som det fremgår av Finansdepartementets uttalelse, er det ikke noe vilkår at klager kan bebreides for at forsikring ikke ble tegnet i tide før gebyret påløp. Det avgjørende er om det forelå forhold som klageren selv kunne påvirke.

Klager har påberopt helsemessige årsaker for at betaling av forsikringspremien ble misligholdt og krever at det dispenseres fra det ilagte gebyret.

Det er ikke lagt frem kopi av faktura i saken, men det fremgår av fremlagt varsel om manglende betaling at fornyelse av kjøretøyets forsikring skulle skje for perioden 15.6.21 til 15.6.22. Nemnda legger derfor til grunn at faktura ble sendt ut i god tid før 15.6.21. Da klager ikke betalte til forfall, fikk han varsel om manglende betaling som er datert 30.6.21 og med betalingsfrist 14.7.21. I varslet ble han gjort oppmerksom på at forsikringen ville opphøre ved manglende betaling innen fristen og at gebyr ville påløpe dersom han ikke betalte.

Legerapporten angir et kortvarig sykehusopphold med utskriving til hjemmet dagen etter innkomst, at klager fikk resept på smertestillende, men at det ikke ble ansett nødvendig med noen kontroll fra sykehusets side.

Dersom man sammenligner helseopplysningene med det lange tidsrom klager hadde til rådighet for å kunne ordne fornyelse av kjøretøyets forsikring, er det ikke grunnlag for dispensasjon.

Det blir da et spørsmål om det er grunnlag for å gi en delvis dispensasjon slik sekretariatet kom til i sin uttalelse.

Nemnda har i flere avgjørelser gitt delvis dispensasjon for ilagte gebyrer i tilfeller der forsikringsselskapene lar det gå flere dager etter at en forsikring har opphørt før opphøret legges inn i TFFAuto. Forsikringsselskapenes praksis er, slik nemnda ser det, i strid med lovgivers uttalte ønske om å begrense gebyrets størrelse så mye som mulig gjennom varslingsreglene i gebyrforskriften §§ 6 og 7 og innebærer at kjøretøyets eier ikke kan unngå gebyr for tidsrommet mellom utløpt forsikring og melding til registeret. I sin praksis har nemnda begrenset dispensasjonsadgangen til de tilfellene der det etter en konkret vurdering fremstår som sannsynlig at kjøretøyets eier ville forsikret kjøretøyet eller avregistrert det på et tidligere tidspunkt dersom vedkommende hadde blitt varslet tidligere.

Nemnda har tidligere uttalt at tidsmomentet står sentralt i vurderingen, men at kjøretøyets eier må innrømmes et visst slingringsmonn for å områ seg etter mottatt varsel. I avgjørelsen i FinKN 2022-268 uttalte en enstemmig nemnd at 10 dager mellom mottatt varsel og nytegning/fornyelse av forsikringen nok lå i "yttergrensen for det som bør aksepteres".

I vår sak ble klager ilagt gebyr i brev 21.7.21. Fornyelse av forsikringen ble ordnet 10.8.21. Om tidsbruken har klageren vist til at han på grunn av sterke smertestillende medisiner var forhindret fra å bringe forholdet i orden på et tidligere tidspunkt. Etter nemndas syn sannsynliggjør ikke den fremlagte epikrisen at det var nødvendig å vente så lenge etter mottatt gebyrvarsel for å fornye forsikringen. Klager ble utskrevet fra sykehus 7.6.21. Han mottok varslet om gebyr noen dager etter 21.7.21. Det var da gått vel 1 ½ måned fra ulykken, og klager kan ikke høres med at han på dette tidspunkt fortsatt var uten mulighet for straks å bringe forholdet i orden igjen.

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold. Det er ikke rom for delvis dispensasjon og klager plikter derfor å betale gebyr for hele den ilagte gebyrperioden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Thor Chr. Hansteen (næringsrepresentant).